HRVATSKI SABOR

KLASA: 011-01/26-01/6
URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 2. listopada 2026.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, s Prijedlogom nacrta promjene Ustava Republike Hrvatske,*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 147. Ustava Republike Hrvatske, podnijelo 39 zastupnika u Hrvatskome saboru, aktom od 2. listopada 2026. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njihovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, predlagatelji su odredili Nikolu Grmoju, Zvonimira Troskota, Božu Petrova, Miru Bulja, Marina Miletića, Ivana Matića i Antu Kujundžića, zastupnike u Hrvatskome saboru.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

ZASTUPNICI U HRVATSKOM SABORU

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primljeno: 02 -10- 2026	
Klasifikacijska oznaka: 011-01/26-01/6	Org. jed. 65
Urudžbeni broj: 653-26-1	Pril 1 / Vrijednost -

Zagreb, 2. listopada 2026.

Hs"*NP*011-01/26-01/6*653-26-1"Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Gordanu Jandrokoviću

PREDMET: Prijedlog odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, s prijedlogom nacrta promjene Ustava Republike Hrvatske.

Na temelju članka 147. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), podnosimo Prijedlog odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, s prijedlogom nacrta promjene Ustava Republike Hrvatske.

Za izvjestitelje na sjednici Hrvatskog sabora određeni su zastupnici: Nikola Grmoja, Zvonimir Troskot, Božo Petrov, Miro Bulj, Marin Miletić, Ivan Matić i Ante Kujundžić.

U IME PREDLAGATELJA

Nikola Grmoja

ZASTUPNICI U HRVATSKOM SABORU

PRIJEDLOG ODLUKE O PRISTUPANJU PROMJENI USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE, S PRIJEDLOGOM NACRTA PROMJENE USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, listopad 2026.

PRIJEDLOG ODLUKE O PRISTUPANJU PROMJENI USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

1. Razlozi za pristupanje Promjeni Ustava Republike Hrvatske

Predmet ovog prijedloga o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske je zaštita ljudskog prava na pitku vodu kao i zaštita vodnih resursa u Republici Hrvatskoj.

Predloženom promjenom jamči se ustavno pravo na čistu i pitku vodu svakom pojedincu. Radi se o civilizacijskoj obvezi našeg društva, obvezi čiji učinci (činjenjem ili ne činjenjem) izravno utječu na buduće generacije i njihov opstanak.

Voda se smatra osnovnim prirodnim resursom potrebnim za život čovjeka. Može se bez dvojbe dodati da je voda jedinstveno i neprocjenjivo (ali i potrošno) prirodno bogatstvo na kojem se temelji sav živi svijet, a samim time i sav dosadašnji civilizacijski napredak. Voda je također preduvjet nastavka života. Sve ovo vodu i njezine zalihe čini iznimno osjetljivim resursom i prirodnim bogatstvom koje nedvojbeno treba zaštititi na najvišoj razini. Uvažavajući važnost vodnih resursa za sadašnje i buduće generacije ne tješi činjenica kako su isti već sada izrazito ugroženi, te na iste velikom brzinom negativno utječu brze gospodarske, tržišne, društvene, industrijske, ekološke i klimatske promjene, odnosno pojave.

Unatoč velikim naporima kroz povijest da se pitka voda očuva kao vitalno važan prirodni resurs za čiju zaštitu je potrebna ujedinjena javna politika svih nacija, te da se ista učini dostupnom cjelokupnom stanovništvu planeta Zemlja, danas preko 2 milijarde ljudi živi bez sigurne vode (dostupna voda u prostoriji za svakodnevne potrebe i zdravstveno sigurna voda) u svojim domovima.

Međunarodna zajednica i međunarodne institucije kao i institucije Europska unije neprestano razvijaju nove javne politike za zaštitu vodnih resursa i općenito voda na Zemlji. Međunarodni dijalog postao je glasan i očekuju se veliki pomaci u percepciji vode i zaštite vode za buduće generacije. Sigurno da se ulažu znatni napori i ogromna financijska sredstva radi izgradnje mreže odnosno infrastrukture potrebne za opskrbu pitkom vodom diljem svijeta gdje ne postoji opskrba pitkom vodom, ili je onemogućena odnosno nije dostatno razvijena za zadovoljavanje minimalnih ljudskih i životnih potreba. Održive politike s dugoročnim pozitivnim učincima postale su prioritet svjetskih sila, međutim pojedine zemlje imaju izbora, nisu nemoćne i mogu učiniti dodatne pojedinačne napore radi zaštite vlastitih vodnih resursa, ali i zaštite čovjekovog prava na čistu i pitku vodu kao preduvjeta za zdravlje, život i ostala ljudska prava. Nije pravo na vodu ljudsko pravo koje proizlazi iz drugih ljudskih prava, već je pravo na vodu preduvjet za ostvarivanje drugih ljudskih prava.

Uvažavajući Rezoluciju Ujedinjenih naroda o ljudskom pravu na vodu i sanitarije[1] prihvatljiva je u ovom našem slučaju definicija kako je „pravo na sigurnu i čistu vodu za piće (...) ljudsko pravo koje je esencijalno za potpuno ostvarenje života i svih ljudskih prava."

Voda za piće temeljno je egzistencijalno dobro jer se bez hidratacije ljudski život može održati tek nekoliko dana. Zalihe vode su potrošne i njihova zaštita treba se gledati ne samo kao prioritet javnih politika već i kao prioritet ustavnopravne zaštite, koja do danas u Republici Hrvatskoj nedostaje.

Pitanje zaštite voda, ali i same opskrbe pučanstva pitkom vodom ili vodom za poljoprivredu u povijesti je uvijek bio jedan od najvećih izazova društvenih tvorevina i zajednica. Na prijelazu s 20. na 21. stoljeće ovaj izazov postao je sve veći i kompleksniji međunarodni problem. Rast populacije, sve veće potrebe za pitkom vodom; loše ekološke politike koje jasno ugrožavaju sadašnjost i budućnost kvalitete i kvantitete zaliha vode; spor razvoj ekološki prihvatljivih industrija koje bi trebale dati odgovor na onečišćenja voda; loš sustav gospodarenja otpadom u cijeloj Europskoj uniji; klimatske promjene, sve to ne olakšava državama i međunarodnim institucijama borbu oko zaštite svjetskih resursa pitke vode. Radi navedenih utjecaja, ali i drugih društvenih pojava kao što su ratna stanja i migracije, na globalnoj razini usporen je razvoj održivog, dostupnog i jeftinog sustava opskrbe pučanstva čistom pitkom vodom.

Unatoč jasnoj važnosti prava na pitku vodu odnosno važnosti pitke vode po život čovjeka i cijelog prirodnog svijeta, u međunarodnim krugovima se još uvijek vode polemike oko konačnog propisivanja prava na vodu kao samostalnog ljudskog prava. Za sada se prihvatila kompromisna neobvezujuća definicija kako je *pravo na vodu ljudsko pravo koje proizlazi iz drugih ljudskih prava*. Međutim, u svijetu postoje mnogobrojni primjeri gdje su vodni resursi ali i opskrba pitkom vodom stavljeni pod posebnu zaštitu. U tom kontekstu razvijaju se razni modeli zaštite ljudskog prava na vodu kao zasebnog prava. Na ovaj način dolazi do afirmacije ljudskog prava na pitku vodu na nacionalnim razinama kao odgovor pasivnosti međunarodne zajednice. Također, postoje trendovi ustavnopravne zaštite kojom se cilja otkloniti opasnosti od privatizacije usluge opskrbe stanovništva pitkom vodom i vodom za kućanstvo.

Republika Hrvatska poznata je po prirodnim bogatstvima, ali prvenstveno po bogatim vodnim resursima. Osim mora naša zemlja bogata je zalihama pitke vode. Zemlje na ovom dijelu europskog kontinenta leže na znatnim zalihama vode koje su dostatne za opskrbu cjelokupnog pučanstva bez bojazni da bi takvom konzumacijom došlo do ugrožavanja količine zaliha ili urušavanja prirodnih ekoloških sustava. Nažalost, prekomjerno i nekontrolirano crpljenje pitke vode u tržišne svrhe kao i nepostojanje sustava nadzora mjera zaštite vodnog okoliša dovodi do opasnosti onečišćenja ili čak (dugoročno) isušivanja pojedinih lokaliteta s resursima čiste pitke vode. Vode na teritoriju Republike Hrvatske još uvijek se smatraju čistim vodama i to ih čini sve atraktivnijima za tržišnu eksploataciju.

---

[1] Resolution A/RES/64/292. United Nations General Assembly, July, 2010.

Iako je sadašnjost takva da ne moramo brinuti o zalihama pitke vode za sebe i našu djecu, kakve su garancije da buduća djelovanja, aktivnosti i mjere neće ugroziti dostupnost pitke vode dostatne za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba budućih generacija? Kakve su garancije da se neće dogoditi teško onečišćenje voda uslijed nedovoljne zaštite vodnih područja? Takve sigurnosti nema. Ustav Republike Hrvatske do sada nije definirao vodne resurse kao samostalno i jedinstveno opće dobro (članak 52. Ustava navodi da vode, između ostalih dobara i bogatstava, imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske) već se to postizalo zakonskim rješenjima. Takva razina zaštite nije zadovoljavajuća jer se, kako je to prethodno već navedeno, radi o jedinstvenom i nezamjenjivom prirodnom resursu koji zaslužuje najvišu moguću zaštitu, ustavnopravnu zaštitu.

U Republici Sloveniji je 2016. godine u Ustav ugrađeno pravo na pitku vodu, te je dodatno zaštićena djelatnost opskrbe vodom. Na tragu ovog iskustva smatramo kako bi i Republika Hrvatska trebala slijediti taj primjer i zaštititi svoje vode i vodoopskrbne sustave za buduće generacije (Članak 70.a).

Predloženom izmjenom teksta Ustava uređuje se:

a. pravo na čistu i pitku vodu
b. zaštita vodnih resursa
c. opskrba kućanstva vodom kao komunalna djelatnost koja se obavlja kao neprofitna javna služba

a) Pravo na čistu i pitku vodu

Voda je temeljna fizička potreba svakog oblika života te kao takva treba imati svoju posebnu zaštitu u Ustavu.

Predložena izmjena jasno propisuje pravo pojedinca na čistu i pitku vodu. Radi se o jasnoj proklamaciji ljudskog prava na vodu. Svatko mora imati mogućnost pristupa pitkoj vodi, po pristupačnoj cijeni. Ako ne postoji priključak na opskrbnu mrežu ili je on iz nekog razloga nefunkcionalan (kvar, isključenje ili dr.), javne vlasti dužne su osigurati dostupnost pitke vode na druge načine (javne cisterne, javne slavine i dr.). Kako se radi o tako esencijalnom i životnom pitanju prava na pitku vodu, valja pustiti i životne okolnosti da kreiraju predmete ustavnosudske prakse kao primjere primjene ove nove predložene ustavnopravne norme.

„ *Obveze poštovanja prava na vodu* uključuju suzdržavanje od prakse i aktivnosti koje bi mogle štetiti ili ograničiti jednakost prava građana na pristup vodi odgovarajuće količine i kvalitete, arbitrarni utjecaj na tradicionalne sporazume o alokaciji vode, nezakonito onečišćenje vode i ograničavanje pristupa ili uništavanje infrastrukture za opskrbu vodom za piće i odvodnju otpadnih voda. Očekuje se da će države u zaštiti ljudskog prava na vodu spriječiti treće osobe (pojedince, grupe, korporacije ili druge subjekte) da na bilo koji način utječu na uživanje prava na vodu te će prihvatiti potrebne i djelotvorne zakonodavne i druge mjere kako bi onemogućile

treće osobe u obustavi pristupa vodi za piće i sanitarne potrebe korisnicima, onečišćenju ili prekomjernom zahvaćanju vodnih resursa."[2]

b) Zaštita vodnih resursa

Ovim prijedlogom vodni resursi na teritoriju Republike Hrvatske definiraju se kao opće dobro kojim upravlja država. Kako bi se osiguralo da čista pitka voda bude dostupna svim budućim generacijama važno je propisati najveću moguću zaštitu pitke vode i vodnih resursa. Neupitna je potreba da se uz zaštitu ljudskog prava na pitku vodu zaštite i svi vodni resursi na teritoriju Republike Hrvatske. Ustavnopravna zaštita važna je radi osiguranja da neće doći do privatizacije vodnih resursa te da će se kao prioritet vodni resursi zauvijek čuvati kao opće dobro pod posebnom zaštitom Republike Hrvatske.

Ovdje je važno naglasiti i dodatnu ekološku komponentu ovoga prijedloga. Zaštita vodnog okoliša i provedba mjera zaštite od zagađenja voda postaje ustavnopravna obveza svih, a prvenstveno države.

c) Opskrba kućanstava vodom kao komunalna djelatnost koja se obavlja kao neprofitna javna služba

Opskrba stanovništva pitkom vodom i vodom za kućanstvo ovom odredbom definira se kao neprofitna komunalna djelatnost koju osiguravaju javni isporučitelji. Ovakvom odredbom jasno je zaštićena kao ustavna kategorija komunalna djelatnost opskrbe vodom te je spriječena privatizacija takvih usluga.

Članak 135. Ustava Republike Hrvatske propisuje da jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, **komunalne djelatnosti,** brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, tehničku kulturu, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu.

Ustav ne definira koje su to komunalne djelatnosti koje obavljaju jedinice lokalne samouprave, već je njihova definicija i obuhvat bio definiran posebnim zakonom, tj. Zakonom o komunalnom gospodarstvu. U prvom Zakonu o komunalnom gospodarstvu, koji je bio na snazi od 1995. do 2018. opskrba pitkom vodom bila je navedena kao jedna od komunalnih djelatnosti (članak 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine" broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 144/12, 94/13 - Zakon o održivom gospodarenju otpadom, 153/13 - Zakon o gradnji i 147/14).

---

[2]Sarvan, D.: „Pravno utemeljenje i implikacije implementacije Ljudskog prava na vodu", disertacija, Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet, 2016.

Međutim, u novom Zakonu o komunalnom gospodarstvu, koji je Hrvatski sabor donio 2018. godine (Narodne novine, br. 68/18, 110/18, 32/20 i 145/24), opskrba pitkom vodom više se ne navodi među komunalnim djelatnostima. Treba napomenuti da je u Nacrtu zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je upućen na savjetovanje s javnošću u članku 24, među uslužnim komunalnim djelatnostima bila navedena i javna vodoopskrba, ali je ona u prijedlogu koji je upućen Hrvatskom saboru izostavljena. Premda je u raspravi i putem amandmana na Konačni prijedlog zakona o komunalnom gospodarstvu zahtijevano da se javna vodoopskrba uvrsti među komunalne djelatnosti Vlada to nije prihvatila, a nakon toga i većina zastupnika.

Danas, nakon četvrt stoljeća od pravnog normiranja opskrbe pitkom vodom kao komunalne djelatnosti, ona više izrijekom tako nije definirana ni Zakonom o komunalnom gospodarstvu, niti Zakonom o vodama (Narodne novine, br. 66/19, 84/21 i 47/23) koji je sada na snazi. Također, ni Zakon o vodama ni Zakon o vodnim uslugama ne definiraju opskrbu pitkom vodom kao komunalnu djelatnost. Članak 3., točka 6. Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine, br. 66/19) navodi da je „javna vodoopskrba djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda u svrhu ljudske potrošnje i njihova kondicioniranja te isporuka do krajnjega korisnika vodne usluge ili do drugoga isporučitelja vodnih usluga ili do javne slavine putem građevina za javnu vodoopskrbu te upravljanje tim građevinama, kao i pokretna isporuka vode za ljudsku potrošnju (autocisternom, vodonoscem ili na dr. način), kad je to određeno ovim Zakonom ili zakonom kojim se uređuje način upravljanja razvojem hrvatskih otoka".

Definiranje opskrbe pitkom vodom kao komunalne djelatnosti iznimno je važno, jer Ustav Republike Hrvatske komunalne djelatnosti izrijekom povjerava jedinicama lokalne samouprave.

Komunalne djelatnosti temelje se na nizu važnih načela koja su izrijekom definirana u Zakonu o komunalnom gospodarstvu. U članku 4. propisano je da se komunalno gospodarstvo temelji na načelima:

1. zaštite javnog interesa
2. razmjerne koristi
3. solidarnosti
4. javne službe
5. neprofitnosti
6. supsidijarnosti
7. univerzalnosti i jednakosti pristupa
8. prilagodljivosti
9. kontinuiteta obavljanja komunalnih djelatnosti
10. kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti
11. ekonomičnosti i učinkovitosti
12. zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara

13. sigurnosti
14. javnosti
15. prihvatljivosti cijene komunalnih usluga
16. zaštite ugroženih kategorija građana.

Iako se pojedina od tih načela navode i u zakonima u kojima je sada regulirana javna vodoopskrba (u Zakonu o vodama te u Zakonu o vodnim uslugama) samo su u Zakonu o komunalnom gospodarstvu sveobuhvatno propisana načela komunalnog gospodarstva.

Iako je sada pravno obvezujuće da se javna vodoopskrba obavlja u jedinicama lokalne samouprave kao javna služba putem javnih isporučitelja, postoji opasnost da u dogledno vrijeme izmjenom zakona javna vodoopskrba bude drukčije regulirana, uz mogućnost da se izostavi obveza da se obavlja kao javna služba ili da je obavljaju javni isporučitelji.

Smatramo da trend koji je prisutan ukazuje na potencijalnu opasnost da opskrba pitkom vodom ne bude djelatnost koja se obavlja kao neprofitna javna služba. Tako je:

1. opskrba pitkom vodom prestala biti izrijekom komunalna djelatnost,

2. opskrba pitkom vodom (odnosno javna vodoopskrba) se normira svakih nekoliko godina u novim, posebnim, zakonima pa se tako javna vodoopskrba prvo preselila iz Zakona o komunalnom gospodarstvu u Zakon o vodama, a naposljetku i u Zakon o vodnim uslugama.

3. izvorno su jedinice lokalne samouprave imale zakonsku mogućnost da komunalnu djelatnost opskrbe pitkom vodom obavljaju na različite načine, ne samo putem trgovačkog društva u svom vlasništvu već i osnivanjem ustanove za tu djelatnost. Promjena se dogodila u Zakonu o vodama (Narodne novine, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18) te je javni isporučitelj vodnih usluga javne vodoopskrbe mogao biti trgovačko društvo ili ustanova kojoj je osnivač jedinica lokalne samouprave (članak 202.). Međutim, važećim Zakonom o vodnim uslugama (članak 12.) (Narodne novine, br. 66/19) javni isporučitelj vodnih usluga može biti isključivo društvo kapitala.

Činjenica jest da je zakonom propisano da javnu vodoopskrbu vrše javni isporučitelji vodnih usluga, ali samo jednom izmjenom u Zakonu o vodnim uslugama to se može izmijeniti na način da društvo kapitala koje obavlja tu uslugu ne mora biti u vlasništvu jedinica lokalne samouprave već se može privatizirati.

Iz svih navedenih razloga smatramo da je nužno Ustavom propisati da je opskrba kućanstava vodom komunalna djelatnost koja se obavlja kao neprofitna javna služba putem javnog isporučitelja. Na taj način ćemo istovremeno osigurati da bilo kakve promjene europskog prava koje bi išle u pravcu daljnje liberalizacije vodnih usluga ne mogu biti provedene u Hrvatskoj.

Sve navedeno na tragu je europske građanske inicijative „Right to water" kojom je pokrenuta kampanja da se pravo na vodu definira kao samostalno ljudsko pravo. Ova inicijativa koja je upućena Europskoj komisiji prikupila je oko 2 milijuna potpisa i rezultirala je Direktivom (EU) 2020/2184 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. koja je implementirana i u hrvatsko zakonodavstvo izmjenama Zakona o vodama kao i Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju (Narodne novine br. 30/23), međutim nedostaje ustavna zaštita.

Ovaj prijedlog promjene Ustava Republike Hrvatske, uvrštenjem u Ustav novog članka 70.a, izvorno je predložen od kluba zastupnika Mosta 2019. godine i uz potpise niza zastupnika drugih političkih opcija uvršten je u dnevni red Hrvatskog sabora u srpnju 2019. godine, ali nikada nije raspravljen na sjednici Hrvatskog sabora. Vlada Republike Hrvatske u svojem očitovanju na taj prijedlog nije ga prihvatila smatrajući da postojeće ustavne odredbe u dovoljnoj mjeri pružaju pravnu zaštitu pristupu vodi za ljudsku potrošnju. Tako se u očitovanju Vlade navodi da je važećim ustavnim odredbama propisano da „*Svako ljudsko biće ima pravo na život*" (članak 21. stavak 1.) te da "*svatko ima pravo na zdrav život*" (članak 70. stavak 1.). Isto tako, Ustavom je određeno i da „*Država osigurava uvjete za zdrav okoliš*" (članak 70. stavak 2.) te da je „*svatko je dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša*" (članak 70. stavak 3.). Jednako tako, odredbom članka 3. Ustava „*poštivanje prava čovjeka*" te „*očuvanje prirode i čovjekova okoliša*" utvrđuju se kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske. Nadalje, odredbom članka 52. Ustava propisano je da su „*More, morska obala i otoci,* ***vode****, zračni prostor, rudno blago i druga prirodna bogatstva, ali i zemljište, šume, biljni i životinjski svijet, drugi dijelovi prirode, nekretnine i stvari od osobitog kulturnoga, povijesnoga, gospodarskog i ekološkog značenja, za koje je zakonom određeno da su* ***od interesa za Republiku Hrvatsku****, imaju* ***njezinu osobitu zaštitu****.*" te da se „***zakonom*** *određuje način na koji dobra od interesa za Republiku Hrvatsku mogu upotrebljavati i iskorištavati ovlaštenici prava na njima i vlasnici, te naknada za ograničenja kojima su podvrgnuti.*" Vlada je u svojem očitovanju zaključila: "Kako se ustavno pravo na život i pravo na zdrav život ne mogu osigurati bez pristupa vodi za ljudsku potrošnju, razvidno je da se navedenim odredbama isto prepoznaje i štiti kao nesamostalno ljudsko pravo, dakle u okvirima prava na život i prava na zdrav život."

Danas je očito kako navedene ustavne norme nisu dovoljne ni u pogledu zaštite okoliša, niti u pogledu zdravog života ljudi u situaciji kada su stanovnici niza područja Republike Hrvatske suočeni s iznimnim zagađenjem tla i podzemnih voda, a moguće i pitke vode zbog odlaganja opasnog otpada na nizu lokacija. Posebno su zabrinjavajuća ilegalna odlagališta opasnog otpada na području Gospića, ali i drugim lokacijama, gdje je već utvrđeno onečišćenje podzemnih voda spojevima PFAS. Stoga je nužno konstitucionirati izričito pravo na čistu i pitku vodu, kao ustavno pravo na koje se može pozvati svatko i koje će morati uvažavati kao temeljno ljudsko pravo sva tijela u Republici Hrvatskoj.

2. Prijedlog nacrta Promjene Ustava Republike Hrvatske

Članak 1.

Iza članka 70. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/10, 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu Ustav) dodaje se novi članak 70.a koji glasi:

„Članak 70.a

Svatko ima pravo na čistu i pitku vodu.

Vodni resursi su opće dobro kojim upravlja država.

Opskrba stanovništva pitkom vodom i vodom za kućanstvo je neprofitna komunalna djelatnost koju osiguravaju javni isporučitelji.

Komunalna djelatnost opskrbe vodom uređuje se zakonom.“

Članak 2.

Hrvatski sabor donijet će Ustavni zakon za provedbu Ustava Republike Hrvatske u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ove Promjene Ustava.

Članak 3.

Promjena Ustava stupa na snagu danom donošenja.

3. Prijedlog odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske

Na temelju članka 148. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/10, 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu Ustav), Hrvatski sabor je, na sjednici održanoj _____ donio

ODLUKU

O PRISTUPANJU PROMJENI USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE

I. Pristupa se promjeni Ustava Republike Hrvatske s Prijedlogom nacrta Promjene Ustava Republike Hrvatske, koji su na temelju članka 147. Ustava Republike Hrvatske, podnijeli zastupnici u Hrvatskom saboru.

II. Sukladno odredbi članka 60. stavka 1. podstavaka 3. i 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav će na temelju i u okviru Prijedloga odluke o pristupanju promjeni Ustava Republike Hrvatske, s Prijedlogom nacrta promjene Ustava Republike Hrvatske, koji su podnijeli zastupnici u Hrvatskom saboru svojim prijedlogom od _____ 2026. godine i nakon provedene rasprave u Hrvatskom saboru i njegovim radnim tijelima, podnijeti Hrvatskom saboru Prijedlog za utvrđivanje Nacrta promjene Ustava Republike Hrvatske.

III. Ova Odluka objavit će se u „Narodnim novinama“.

Klasa:

U Zagrebu, dana

Hrvatski sabor

Predsjednik

Hrvatskog sabora

Gordan Jandroković

Na temelju članka 147. Ustava Republike Hrvatske, jedna petina zastupnika u Hrvatskom saboru predlaže promjenu Ustava Republike Hrvatske

R.br.	Ime i prezime zastupnika	Potpis
1.	MIROSLAV GRMOJA	
2.	MARIN MILETIĆ	
3.	IVAN MATIĆ	
4.	JOSIP JURDANIĆ	
5.	ANTE KUNDIĆ	
6.	BOŽO PETROV	
7.	ŽVONIMIR TROSUT	
8.	MILAN BULJ	
9.	SAŠA ĐUJIĆ	
10.	ARSEN BAUK	
11.	MIRELA AHMETOVIĆ	
12.	RANKO OSTOJIĆ	
13.	SABINA GLASOVAC	
14.	MARKOVIĆ MEDOLINO	
15.	MARKOVIĆ IVANA	
16.	MARIO MILIKOVIĆ	
17.	MARTINA VLAŠIĆ ILYKIĆ	
18.	MATEO MOSTARAC	
19.	ANA PUŽ LUKUNAN	
20.	ANITA ČURIĆ KROK	
21.	IRENA DRAGIĆ	

Na temelju članka 147. Ustava Republike Hrvatske, jedna petina zastupnika u Hrvatskom saboru predlaže promjenu Ustava Republike Hrvatske

R.br.	Ime i prezime zastupnika	Potpis
22.	DENIS KRAJ	
23.	MARKO KRIČILA	
24.	IVICA BAKSA	
25.	MIHAEL ŽMAJLOVIĆ	
26.	TONČI RESTOVIĆ	
27.	BORIS MILOVAC	
28.	SANJA BEZJANČEVIĆ	
29.	SANDRA KRPAN	
30.	TANJA SOKOLIĆ	
31.	DALIJA ORŠUŠKOVIĆ	
32.	KREŠIMIR ČABAJ	
33.	IGOR PETERNEL	
34.	NINO RAŠPUDIĆ	
35.	MARIJA SELAK RAŠPUDIĆ	
36.	DALIBOR PAUS	
37.	DUBRAVKA NOVAK	
38.	DAMIR BILOGLAV	
39.	Draženka Jelenić	